

Form No. Ex- 8

Particulars about the candidate and the subject are checked thoroughly and corrected where necessary.

Sl. No.....

354

CENTRE CODE :.....

Invigilator

Signature of Officer-in-Charge

KRISHNA KANTA HANDIQUI STATE OPEN UNIVERSITY
Degree 4th Sem. Examination, 2014

Subject : Philosophy

Indian Philosophy - II Paper - 03

Time : 3 Hrs. Full Marks : 80

Enrolment Number

Medium of Answer :

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

1. This booklet contains....24.... Pages numbering...23...Please verify number of pages in the booklet before answering.
2. An Examinee is allowed to bring only Admission Card and Identity Card to the Examination Hall. Any Examinee found in possession of loose papers, books etc. is liable to be Expelled.
3. Enrolment No. and Medium of answer must be written legibly at the specified places. Examinee's name and any other identifying mark which reveals examinees identity shall not be written anywhere in the script.
4. For Making calculations, only the last page provided for rough work shall be used.
5. No pages of the script be torn out .
6. Calculators will not be allowed for making calculations in the examination hall. **MOBILE PHONES are strictly prohibited in the examination Centre.**
7. No candidate will be allowed to leave or go out of the hall during the First hour of the Examination.
8. A candidate having completed his/her answer, the script must be handed over, to an invigilator before leaving the hall.
9. Contravention of any of the instructions mentioned above shall render a candidate liable for disciplinary action as per regulations of the University.

Examiner's Signature : _____

Examiner's Full Name : _____

Scrutiniser's Signature : _____

Scrutiniser's Full Name : _____

Head Examiner's Signature : _____

Que. No.	Marks
1.	
2.	
3. a	
3. b	
3. c	
3. d	
3. e	
3. f	
3. g	
4. a	
4. b	
4. c	
5. a	
5. b	
5. c	
Total	

286(BPH M/P-03)

1. Answer any eight from the following questions

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো আঠটাৰ উত্তৰ লিখক

- (a) Who is known as the founder of the Sāṅkhya System?
সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰতিষ্ঠাতা হিচাপে কাক জনা যায়?
- (b) Name the state of Yoga system in which all the modifications of citta cease.
যোগ দৰ্শনত চিন্ত-বৃত্তিসমূহ নোহোৱা হৈ যোৱা অৱস্থাটোৰ নাম কি?
- (c) Mention the two schools in Mimāṃsā System.
মীমাংসা দৰ্শনত থকা দুটা সম্প্ৰদায়ৰ নাম উল্লেখ কৰক।
- (d) What is the literal meaning of the term 'Vedānta'?
বেদান্ত শব্দটোৰ ভাষিক অৰ্থ কি?
- (e) How does Brahadārnyaka upanishad define the concept of māyā?
বৃহদাৰণ্যক উপনিষদে কিদৰে মায়াৰ ধাৰণাৰ সংজ্ঞা দিছে?
- (f) Rgveda is the oldest text of Hinduism. Is it true?
ঋগ্বেদক হিন্দুধৰ্মৰ আটাইতকৈ পুৰণা পাঠ্যপুথি হিচাপে জনা যায়? এইটো সত্য নে?
- (g) Who is regarded as the propounder of advaitavāda?
অদ্বৈতবাদৰ উদ্ভাৱক হিচাপে কাক বিবেচনা কৰা যায়?
- (h) What is considered the essence of the self?
আত্মাৰ সাৰসত্ত্বা হিচাপে কাক বিবেচনা কৰা হয়?
- (i) Mention the three pramānas of the Mimāṃsā system.
মীমাংসা দৰ্শনৰ তিনিটা বৈধ জ্ঞান উল্লেখ কৰক।
- (j) Name the propounder of visistadvaita.
বিশিষ্টদ্বৈতবাদৰ উদ্ভাবকৰ নাম লিখক।

2. Answer any eight from the following questions (each within 50 words)

2×8 = 16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো আঠটাৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ৫০ টা শব্দৰ ভিতৰত লিখিব)

(a) Is the Yogā system theistic? Write briefly.

যোগদৰ্শন আন্তিক নে? চমুকৈ লিখক।

(b) What do you mean by Karma-Mimāṃsā?

কৰ্মমীমাংসা বুলি ক'লে আপুনি কি বুজে?

(c) What is the meaning of 'Brahman is Anantam'.

'ব্ৰহ্মণ অনন্ত' এই কথাষাৰিৰ অৰ্থটো কি?

(d) State two functions of māyā.

মায়াৰ দুই প্ৰকাৰ কাৰ্য কি কি?

(e) What is nitya-bibhuti?

নিত্য বিভূতি কি?

(f) What is advaitavāda?

অদ্বৈতবাদ কি?

(g) Write the meaning of the term māyā.

মায়া শব্দটোৰ অৰ্থটো লিখক।

(h) Is Sankhya system pluralistic? Write briefly.

সাংখ্যদৰ্শন বহুত্ববাদী নেকি? চমুকৈ লিখক.

(i) Define citta-vrttinirodha.

চিত্তবৃত্তিনিৰোধৰ সংজ্ঞা আগবঢ়াওক।

(j) What is mediate knowledge?

পৰোক্ষজ্ঞান কি?

3. Answer any five from the following questions (each within 100 words)

4×5 = 20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো পাঁচটাৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ১০০ টা শব্দৰ ভিতৰত লিখিব)

(a) Write briefly on mental modifications of Yogā system.

যোগ দৰ্শনৰ চিন্তাবৃত্তি সম্পৰ্কে চমুকৈ লিখক।

(b) Write a short note on akhyāti as a theory of error in the Mimāṃsā system.

মীমাংসা দৰ্শনত ভ্ৰান্তি সম্পৰ্কে থকা অখ্যাতি তত্ত্বটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Briefly explain the neti-neti concept of Brahman.

ব্ৰহ্মাৰ নেতি-নেতি ধাৰণাটোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(d) How does Rāmaṇuja forward his concept of Brahman? Explain briefly.

ৰামানুজে কেনেদৰে 'ব্ৰহ্মাৰ' ধাৰণাটো আগবঢ়াইছে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(e) Briefly explain the concept of Purusa in Sāṅkhya philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনৰ পুৰুষৰ ধাৰণাটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(f) What is Kaivalya? Explain briefly.

কৈবল্য কি? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(g) What are the two kinds of valid knowledge in Mimāṃsā system? Briefly explain.

সাংখ্য দৰ্শনত থকা বৈধজ্ঞানৰ প্ৰকাৰ দুটা কি কি? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(h) Do you find any relation between Brahman and the individual selves in Ramanuja's philosophy?

Explain briefly.

ৰামানুজৰ দৰ্শনত ব্ৰহ্ম আৰু সত্তাৰ মাজত সম্পৰ্ক থকা বুলি আপুনি ভাবেনে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

4. Answer any two from the following questions (each within 250 words)

8×2 = 16

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ২৫০ টা শব্দৰ ভিতৰত লিখিব)

(a) Is Sāmkhya theory of evolution mechanical? Discuss.

সাংখ্য দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশ তত্ত্বটো যান্ত্ৰিক নেকি? আলোচনা কৰক।

(b) Do you find any defects in Rāmaṇuja's philosophy? Explain.

ৰামানুজৰ দৰ্শনত আপুনি কিবা আঁসোৱাহ দেখা পায় নে? ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Explain the concept of Prakṛti in Sāmkhya philosophy.

সাংখ্য দৰ্শনৰ প্ৰকৃতিৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰক।

5. Answer any two from the following questions (each within 400 words)

10×2 = 20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ৪০০ টা শব্দৰ ভিতৰত লিখিব)

(a) Explain the different charges of Rāmānuja against Sankara's doctrine of māyā.

ৰামানুজে শঙ্কৰৰ মায়াতত্ত্বটোৰ বিপক্ষে আগবঢ়োৱা অভিযোগসমূহ ব্যাখ্যা কৰক।

(b) Explain the theories of error in Mimāmsā system.

মীমাংসা দৰ্শনত থকা ভ্ৰান্তিৰ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Explain Sankara's concept of māyā.

শঙ্কৰৰ মায়াৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰক।